

Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores

Opgave 1 – Wereld: Kledingindustrie in Bangladesh

1 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat (de waarde van) de kledingexport in Aziatische landen tussen 2005 en 2011 sneller is gegroeid dan in de centrumlanden.

2 maximumscore 1

De kledingindustrie in Europese landen maakt vooral exclusieve/gespecialiseerde kleding / wil snel in kunnen springen op de snel veranderende modetrends.

3 maximumscore 3

Juiste kenmerken zijn:

- lage kosten voor bedrijfspanden / grond
- weinig/soepele regels voor arbeidsomstandigheden (waardoor weinig kosten gemaakt hoeven te worden)
- soepele milieuwetgeving (waardoor weinig kosten gemaakt hoeven te worden)
- lage belastingtarieven

per juist kenmerk

1

4 maximumscore 2

Een juist antwoord is:

- Onder druk van de (buitenlandse) publieke opinie wordt Bangladesh gedwongen de arbeidsomstandigheden in de kledingfabrieken te verbeteren 1
- De productie van kleding zal door negatieve publiciteit minder vaak in Bangladesh gevestigd worden / naar andere landen verplaatst worden 1

Opgave 2 – Wereld: Bevolkingsdichtheid

---

5 maximumscore 2

- a bevolkingsspreiding 1
- b leeftijdsopbouw / bevolkingsopbouw / leeftijdsverdeling 1

6 maximumscore 1

- a India
- b Zuid-Korea
- c Australië

Opmerking

Alleen als alle drie de landen juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

7 maximumscore 3

- Uit het antwoord moet blijken dat in landen met een hoog bnp per inwoner de gezinnen (in de stad) kleiner / steden ruimer opgezet zijn dan in landen met een laag bnp per inwoner 1
- Monaco 1
- Egypte 1

8 maximumscore 2

- Juiste argumenten vóór de stelling zijn: 1
  - Steeds meer plattelandsbewoners zullen voor werk naar de steden trekken en in de dichtbebouwde (krotten)wijken terechtkomen.
  - In de steden vindt door de (hoge) natuurlijke bevolkingsgroei verdichting plaats / neemt de bewoningsgraad in huizen toe.
- Een juist argument tégen de stelling is: 1

De rijkere middenklasse zal verhuizen / suburbaniseren (naar de ruimer opgezette wijken aan de randen van de steden).

Opgave 3 – Aarde: Klimaten in Zuid-Amerika

9 maximumscore 2

- a Vitória
- b Buenos Aires
- c Antofagasta
- d Punta Arenas

indien vier antwoorden juist	2
indien drie of twee antwoorden juist	1
indien minder dan twee antwoorden juist	0

10 maximumscore 2

Uit de uitleg moet blijken dat

- gebieden die verder van de evenaar afliggen een gedeelte van het jaar onder invloed staan van hoge luchtdruk / niet onder invloed van de ITCZ staan (oorzaak) 1
- waardoor deze gebieden een droge periode kennen (gevolg) 1

11 maximumscore 2

- het C-klimaat en het E-klimaat 1
- de hoge ligging / het Andesgebergte 1

Opmerking

Alleen als beide hoofdklimaten uit het systeem van Köppen juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

12 maximumscore 2

- Pampas en Patagonia 1
- Het is er te droog voor de groei van bomen / Er valt te weinig neerslag voor de groei van bomen 1

Opmerking

Alleen als beide deelgebieden juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

Vraag	Antwoord	Scores

Opgave 4 – Aarde: Banff National Park

- 13 maximumscore 2**
- Rocky Mountains 1
  - Alpine plooiing(sfase) 1
- 14 maximumscore 2**
- Juiste beschrijvingen zijn:
- Water sijpelt in rotsspleten en bevriest (en zet daarbij uit) 1
  - waarbij spleten in het gesteente verder opengedrukt worden / steenfragmenten loskomen van het vaste gesteente 1
- of
- Op de steile hellingen bestaan tussen dag en nacht grote temperatuurverschillen 1
  - waardoor gesteente steeds zal krimpen (bij afkoeling) en uitzetten (bij opwarming) en uiteindelijk zal barsten 1
- 15 maximumscore 1**
- puinhelling
- 16 maximumscore 2**
- d - e - b - a - c

Opmerking

Als door het weglaten van één foutief geplaatste letter een verder foutloze reeks ontstaat, 1 scorepunt toekennen.

Opgave 5 – Ontwikkelingsland – Indonesië: Economie van Indonesië

---

17 maximumscore 2

- Juiste economische kenmerken zijn: 1
  - een sterke groei van het bnp
  - een snelle economische groei
  - een snelle industrialisatie
  - een exportgeoriënteerde industrie
- Een juist demografisch kenmerk is: 1
  - de grote bevolkingsomvang

18 maximumscore 2

- Papua: de primaire sector / landbouw en visserij 1
- Bali: de tertiaire sector / diensten 1

19 maximumscore 1

Java

20 maximumscore 2

Uit de redenering moet blijken dat

- de Molukken binnen Indonesië een perifeer gebied vormen 1
- zodat het aandeel werkenden in de formele sector kleiner zal zijn dan het gemiddelde van Indonesië 1

21 maximumscore 2

- Een juist argument vóór de stelling is: 1

Door exportvalorisatie zullen meer Indonesiërs een (goed)betaalde baan krijgen / welvarender worden, zodat het verdiende geld ook in de informele sector uitgegeven wordt (en de omvang daarvan groter wordt).
- Een juist argument tégen de stelling is: 1

Door exportvalorisatie zullen er meer officiële/geregistreerde banen komen, zodat mensen de informele sector kunnen ontvluchten (en het aandeel werkenden in de informele sector kleiner wordt).

Opgave 6 – Ontwikkelingsland – Indonesië : De Bromo op Java

---

22 maximumscore 3

Uit de beschrijving moet blijken dat

- er voor de kust van Java een oceanische plaat onder een continentale plaat duikt / subductie optreedt 1
- waarbij de onderduikende plaat smelt / er omhooggerichte magmastromen ontstaan 1
- de Sundaplaat / Euraziatische plaat en de Australische / Indisch-Australische plaat 1

Opmerking

Alleen als beide tektonische platen juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

23 maximumscore 1

zuiden

24 maximumscore 2

Uit de beschrijving moet blijken dat

- bij een (explosieve) vulkaanuitbarsting de magmakamer (deels) geleegd werd 1
- waarna de vulkaantop instortte (en een caldera ontstond) 1

25 maximumscore 2

- modderstromen/lahars 1
- december-maart 1

Opgave 7 – Leefomgeving: Van kanalisering naar Ruimte voor de Rivier

---

26 maximumscore 2

Juiste ingrepen zijn:

- verharding/verstening (van het oppervlak)
- ontbossing
- de aanleg van riolering

per juiste ingreep

1

Opmerking

Aan een antwoord waarin de aanleg van stuwdammen/stuwen wordt genoemd, geen scorepunt toekennen.

27 maximumscore 1

Juiste kenmerken zijn:

- De Maas heeft een relatief onregelmatig (afvoer)regiem.
- De Maas vervoert in de zomer weinig water / heeft in de zomer een relatief klein debiet / is een regenrivier.
- De Maas heeft in Nederland een relatief groot verval / verhang.

28 maximumscore 1

het Rijnwater verdelen over de Rijntakken / de toevoer van zoet water naar Noord-Nederland / het IJsselmeer reguleren

29 maximumscore 2

- Een juiste oorzaak van het lager komen te liggen van het binnendijkse gebied is:
In het binnendijkse gebied vindt inklinking/bodemdaling plaats. 1
- Een juiste oorzaak van het hoger komen te liggen van de uiterwaarden is:
In de uiterwaarden vindt sedimentatie plaats. 1

30 maximumscore 2

- Juiste voordelen zijn: 1
  - De kans op een catastrofale overstroming neemt hierdoor af.
  - Veiligheid kan gecombineerd worden met natuur en recreatie.
- Juiste nadelen zijn: 1
  - Het is een relatief kostbaar beleid.
  - Bepaalde functies van het landschap (zoals wonen en akkerbouw) zijn niet meer / in mindere mate mogelijk in gebieden waar ruimte voor de rivieren wordt gemaakt.

Vraag	Antwoord	Scores

Opgave 8 – Leefomgeving: Maastricht Céramique

- 31 maximumscore 2**
- Een juiste oorzaak op mondiale schaal is: 1
De industrie werd verplaatst naar lagelonenlanden.
  - Juiste oorzaken op lokale schaal zijn: 1
    - De traditionele industrie zorgde voor overlast/vervuiling/zwaar vrachtverkeer in de stad.
    - de matige bereikbaarheid van de stad voor vrachtverkeer
    - het gebrek aan ruimte voor uitbreiding in de stad
- 32 maximumscore 2**
- In Céramique worden meerdere functies (wonen, werken, recreëren) gecombineerd 1
  - met dit beleid probeert de overheid de mobiliteit terug te dringen / een aantrekkelijkere leefomgeving in de steden te realiseren 1
- 33 maximumscore 2**
- Juiste antwoorden voor de ligging zijn: 1
    - Céramique ligt relatief dicht bij het station van Maastricht.
    - Céramique ligt in/vlak bij de binnenstad van Maastricht.
  - Een juist antwoord voor het industriële verleden is: 1
De beschikbaarheid van oude fabriekspanden/industriële erfgoed maken Céramique een aantrekkelijke wijk voor creatieve bedrijven.
- 34 maximumscore 2**
- Een juiste redenering is:
- Binnen Nederland / Op nationale schaal heeft Maastricht een perifere / ongunstige relatieve ligging 1
  - maar over de landsgrenzen heen / Binnen de Euregio Maas-Rijn heeft Maastricht een centrale / gunstige relatieve ligging 1

Bronvermeldingen

Opgave 1

bron 1 bron: WTO

bron 2 vrij naar: www.nrc.nl

Opgave 2

bron 1 bron: UN, Demographia

Opgave 3

bron 1 vrij naar: www.klimadiagramme.de

Opgave 4

bron 1 vrij naar: desktopwallpaperspace.com

Opgave 5

bron 1 vrij naar: www.ilo.org/jakarta

Opgave 6

bron 1 bron: <http://wikitravel.org>

Opgave 8

bron 1 bron: Cito

bron 2 vrij naar: [googlemaps](https://www.google.com/maps)